

Titel: LK: Diskussion om Holts Rationel Pleremik, [HWF] 008-0020

Citation: "LK: Diskussion om Holts Rationel Pleremik, [HWF] 008-0020", i *Louis Hjelmslev og hans kreds*, s. 5. Onlineudgave fra Louis Hjelmslev og hans kreds:
https://tekster.kb.dk/catalog/lh-texts-kapsel_008-shoot-wacc-2013_0058_008_HWF_0020_p5_bP4_TB00007/facsimile.pdf (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Louis Hjelmslev og hans kreds

Ophavsret: Materialet kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge det til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

3 Artiklen en i Hænk er et Morfem, hvad Holt uden videre regner med, eller et Ord, Talordet en, hvad andre holder paa. Af disse forberedende Undersøgelser gaar Holt ind paa nogle, slet ikke paa andre, og en Del af den Usikkerhed, man følger over for mange af hans Forelæg, mener jeg maa tilskrives dette, at vi ikke har faaet disse Forhold klarlagt i Forvejen. Jeg skal illustrere det sægte med nogle Eksempler:

3 Side 24 drøftes Tilfældet Bor, Bord, de to Ord, der i Skriften har et d og ikke har det, og det siges, at i Skriften har vi her to Flereer. Derefter tages de samme Ord i Talen, isolerede, og saa bestemmes de som et Flereer, idet Indholdsforskellen betragtes som Varianter af samme Invariant. Men lidt senere oplyses det, at denne Analyse ikke er tilstrækkelig, men at vi ogsaa maa se paa deres Styrelser, og saa kommer vi til det Resultat, at f.eks. den bestemte Form af Rod (der kan være to Ting, naar det udtales isoleret: Plantedel, Virvar), naar det bliver bøjjet bliver to Flereer. Og endelig siges der igen et Sted, senere i Sagen, at vi ogsaa kan have Substantiver, der bøjes i Genus, og her nævnes som Eksempel Rod, der slet saa åbenbart er opfattet som et og samme Flereer, der kan bøjes i Genus: Roden og Rodet. Jeg vil ikke lave daarligere Vittigheder, men det forekommer mig ikke helt klart, hvordan man her skal betragte denne noget ustabile Størrelse Flereer.

4 Nu tror jeg nok, jeg har konstateret, at der er en noget ujevn Brug af Ordet, idet det bruges, som Hjelmslev vistnok vil have det, kun om Indholdssiden, men saaledes at Holt undertiden foruden Indholdssiden nævner Stammen af dette Indhold. Men denne eventuelle Uklarhed vil Hjelmslev maaske uddybe nærmere.

5 Se, for at vende tilbage til dette Eksempel Bord udtalt isoleret, maaken dette Ænomen betragtes fra to Sider, nemlig dels fra den talendes, dels fra Tilhørernes. Nu er det temmelig givet, at naar den talende siger Ordet isoleret, har han et bestemt af disse i Tankerne med alle iboende Styrelser og andre Egenskaber. Anderledes er det for Tilhøreren, hvis ikke hans Opmærksomhed ved Sammenhængen eller Situationen er rettet ind på et bestemt af dem. Vi har jo da forøvrigt mere end to Ord, der saaledes falder sammen i Udtalen: Møblet, Medakabet, Frøens af at bo, Navn paa bærsm: Atonforaker, og en Skibsplanke; men efter Holts Bøg skulde alle disse Ting, naar de udtales isoleret, være ét Flereer. Denne Uklarhed vil jeg meget gerne bede om at faa ryddet bort. For mig har det altid staaet som et Mål at Flereer var en konstant Størrelse, der gik igennem Ordet i alle dens Former, ligebrødt om det var bøjjet eller ubøjjet, i alle Stillinger og Anvendelser.